

Projekt "Prekerni mladi in odločitev za emigracijo v času krize: predstave, realnost in pasti" sofinancira Urad Vlade RS za komuniciranje v okviru sklopa "Evropsko leto državljanov".

Horizont dogodka –
Inštitut za nepredeljive vrednosti
Trubarjeva 72
1000 Ljubljana

nepodredljivi@gmail.com

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

ZA EVROPO GRE
ZA VAS GRE

Vključite se v razpravo

Evropsko leto državljanov 2013
www.europa.eu/citizens-2013

Prekerni mladi in odločitev za emigracijo v času krize: predstave, realnost in pasti

Mladi in prekerni

Mnogi mladi (med katere uvrščamo tudi generacijo današnjih tridesetletnikov, ki jo včasih označujejo z oksimoronom "mlajši starejši") smo prekerni. Prekernost so mnogoteri načini sodobnega obstoja, ko delamo in živimo v negotovih okoliščinah, ki za številne pomenijo visoko stopnjo socialne ogroženosti. Nismo polno zaposleni za nedoločen čas, temveč delamo občasno in projektno, pogosto na podlagi veriženja avtorskih ali podjemnih pogodb, kratkotrajnih zaposlitev za določen čas, celo dela "na črno" ipd. Prekernost zaznamujejo obdobja brezposelnosti, ko nimamo vira zaslužka, ki jim sledijo obdobja, ko imamo delo. Obenem pogosto nimamo rešenega stanovanjskega problema ali zdravstvenega zavarovanja, ne moremo načrtovati prihodnosti in odlagamo odločitve o oblikovanju družine v nedefinirano prihodnost. Mnoge zaznamuje stalna eksistenčna stiska ali ponavljajoča se obdobja revščine, ki jih je nemogoče predvideti in ko ni sredstev za kakovostno življenje. V pričujoči krizi se za mnoge prekerni ta stiska še veča, saj se priložnosti za delo in zaslužek manjšajo, pogoji pridobivanja dela in samega dela pa zaostrujejo, tako da so plačila manjša, zahteva se več neplačanega dela, manjša se obseg javnega financiranja raznih projektov ipd.

Prekernost in emigracija

Individualni izhod (beg) iz stiske, ki jo povzroča prekernost, je lahko tudi emigracija v druge države EU ali celo širše. EU namreč svojim državljanom daje pravico do mobilnosti in iskanja dela ter opravljanja storitev po ozemlju vseh držav članic. Zdi se, da so vsaj znotraj EU na široko odprta vrata mobilnosti mladih. O njej se pogosto govori kot o priložnosti, razburljivavi avanturi, nabiranju novih izkušenj.

A ta mobilnost je še vedno povezana z določenimi administrativnimi zahtevami. V primeru selitve v drugo državo EU mora posameznik spremeniti naslov prebivališča, se prijaviti na zavod za zaposlovanje v drugi državi EU, si urediti zdravstveno zavarovanje ipd. Vendar mladi prekerni, ki se odločijo za selitev v drugo članico EU v želji po boljšem življenju, v praksi pogosto ne izpolnjujejo teh zahtev. Najemnine za bivališča so tudi v drugih državah EU cenejše, če najemnik tam nima prijavljenega naslova. Prej kot pravo zaposlitev najdejo delo "na črno" (denimo skrb za otroke ali starejše na domu) ali slabo plačano in občasno prekerno delo. Nimajo zagotovljenih sredstev za preživljanje, ki bi jim omogočila pridobitev dolgotrajnejšega dovoljenja za bivanje, za polne zdravstvene storitve morajo plačati višje zneske zavarovanj itn.

Predstave in pričakovanja, ki so spodbudila emigracijo, se tako mnogokrat izkažejo za

neutemeljena. Včasih lahko govorimo celo o nekakšni skriti emigraciji revnih in prekernih, ki delajo (*working poor*) in ki je uradne statistike ne pokažejo. Tovrstna emigracija pa po pravilu posameznika ne reši iz začaranega kroga slabo plačanih začasnih del. Razlog je med drugim v temu, da je prekerizacija proces ki ne poteka samo v Sloveniji, temveč povsod po svetu.

Namen projekta

Pričujoči projekt ima namen raziskati okoliščine emigracije mladih v druge države EU, v katero jih sili negotov oz. prekern položaj ter nezmožnost načrtovanja prihodnosti v Sloveniji. Zanimale nas bodo konkretne izkušnje emigracije v druge države EU, vzgibi, ki stojijo za takšno odločitvijo posameznika, predstave in pričakovanja o emigraciji na eni strani ter dejanske priložnosti in možnosti za ureditev dostojnega življenja v tujini na drugi strani. Zato bomo:

- organizirali javno diskusijo na temo emigracije mladih prekernih (oktober 2013, Socialni center Rog, Ljubljana) s ciljem informiranja o dejanskih izkušnjah emigracije med mladimi;
- izvedli soraziskavo o mobilnosti mladih prekernih znotraj EU (objavljena bo do konca oktobra 2013 na spletni strani <http://prekernost.wordpress.com/>).